

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0826U004481

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 11-08-2026

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Падалка Артем Володимирович

2. Artem V. Padalka

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0009-0004-7982-1086

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 081

Назва наукової спеціальності: Право

Галузь / галузі знань: право

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: 081 Право

Дата захисту: 11-08-2026

Спеціальність за освітою: Правознавство

Місце роботи здобувача: Організація відсутня

Код за ЄДРПОУ: 00000000

Місцезнаходження: -----, Київ, 00000, Україна

Форма власності: Змішана

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 15217

Повне найменування юридичної особи: Науково-дослідний інститут державного будівництва та місцевого самоврядування Національної академії правових наук України

Код за ЄДРПОУ: 25858474

Місцезнаходження: вул. Чернишевська, Харків, Харківський р-н., 61002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство юстиції України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Науково-дослідний інститут державного будівництва та місцевого самоврядування Національної академії правових наук України

Код за ЄДРПОУ: 25858474

Місцезнаходження: вул. Чернишевська, Харків, Харківський р-н., 61002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство юстиції України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 10.15.15, 10.15.91

Тема дисертації:

1. Конституційно-правові засади забезпечення соціального діалогу в Україні та країнах Європейського Союзу
2. Constitutional and legal principles of ensuring social dialogue in Ukraine and the countries of the European Union

Реферат/анотація:

1. Дисертацію присвячено історико-теоретичному та порівняльно-правовому дослідженню конституційно-правових засад забезпечення соціального діалогу в Україні та країнах Європейського Союзу. На цій основі визначено сутність соціального діалогу як багатоаспектної суспільної і конституційної цінності та сформовано авторську концепцію його правового регулювання як інституційно спроможного інструменту соціальної держави, адаптованого до умов євроінтеграції, цифрових трансформацій і повоєнного відновлення України. Обґрунтовано, що соціальний діалог належить до предмета конституційно-правового регулювання, а відносини, які виникають у його межах, є конституційно-правовими. Встановлено, що предметом соціального діалогу охоплюється широке коло конституційних цінностей і прав людини у сферах праці, зайнятості, соціального забезпечення, економічного розвитку, гуманітарної політики та екології.

Уточнено понятійно-категоріальний апарат дослідження, зокрема запропоновано визначення категорії «конституційно-правові засади соціального діалогу» та сформульовано їх ознаки. Визначено конституційну природу соціального діалогу як фундаментального принципу демократії участі та інструменту реалізації соціальної функції держави. Доведено його багатоаспектність як правової категорії та суспільно-правового явища, визначено ознаки соціального діалогу як конституційно забезпеченого засобу запобігання соціальним конфліктам і їх розв'язання. Аргументовано, що вихідними для формування цих засад є ідеї конфлікту та солідарності, діалектика яких відображає боротьбу і єдність колективних та індивідуальних інтересів, а рушійною ідеєю — соціальна солідарність як вияв загальної волі у взаємодії між державою, працею і капіталом, правовим втіленням якої є соціалізація та гуманізація праці й соціальна відповідальність власності. Запропоновано класифікацію засадничих ідей соціального діалогу за сферою їх виникнення з виокремленням тих, що набули конституційного закріплення: народного суверенітету, загального блага, природних прав людини, принципів демократії, правової і соціальної держави. Визначено місце соціального діалогу в конституційному правопорядку ЄС та держав-членів: у реалізації соціального виміру політики держави; структурі *acquis* ЄС; належному врядуванні; системі джерел права; поглибленні європейської єдності й солідарності; механізмі «зеленої», цифрової та інклюзивної соціальної політики. Висвітлено роль соціального діалогу у правотворчості ЄС, у якій європейські соціальні партнери виступають співзаконодавцями з трудових і соціальних питань, а укладені ними автономні угоди — джерелами права ЄС і держав-членів. Установлено, що основними етапами конституціоналізації соціального діалогу є формування системи джерел права на основі нової терміносистеми та поступова інституціоналізація на всіх рівнях. Доведено, що визначальними внутрішніми факторами є стан демократії та модель економіки, розвиток інститутів громадянського суспільства, незалежність профспілок, рівень суспільної довіри, вплив «позаконституційних центрів влади»; зовнішніми — членство у міждержавних організаціях та союзах і воєнний стан (для України); глобальними — технології четвертої промислової революції в контексті Цілей сталого розвитку. Виявлено тенденцію «десоціалізації» відносин між працею і капіталом на тлі кризи соціальної державності. Підкреслено, що попри формування в Україні конституційно-правових засад соціального діалогу в дусі європейського конституціоналізму, досвід їх реалізації є суперечливим, непослідовним і неефективним у правовому, інституційному та організаційному вимірах: соціальний діалог не став правовою традицією, складовою належного врядування, джерелом правотворчості та засобом забезпечення соціальної солідарності. Доведено, що така специфіка зумовлена комплексом факторів, серед яких корупційно-олігархічна система, дерегуляція ринку праці та деіндустріалізація, вади законодавства, порушення державою гарантій соціального діалогу, відсутність традицій довіри між працею та капіталом, слабкість профспілкового руху, конституційні реформи 2004 і 2015 років та стан війни. На основі аналізу моделей і форматів («двопартизм», «двопартизм плюс», «трипартизм», «трипартизм плюс») обґрунтовано, що в центрі нової архітектури його забезпечення в Україні мають перебувати пріоритети трипартизму на національному, галузевому і територіальному рівнях, взаємна довіра і спільна відповідальність репрезентативних соціальних партнерів, інституційна спроможність, верховенство права та відкритість публічної влади. Обґрунтовано доцільність комплексного реформування законодавства України про соціальний діалог на основі концепції, розробленої за участю соціальних партнерів. Висунуто пропозицію щодо наукового та громадського обговорення доцільності проголошення в Конституції України загального блага і соціальної солідарності суспільними цінностями, а також конституційного закріплення соціальної відповідальності власності й обов'язку держави щодо їх гарантування.

2. The dissertation offers a historical-theoretical and comparative legal study of the constitutional foundations of social dialogue in Ukraine and the Member States of the European Union. On this basis, the essence of social dialogue is defined as a multidimensional societal and constitutional value, and an original concept of its legal regulation is advanced: an institutionally capable instrument of the social state adapted to European integration, digital transformation and Ukraine's post-war recovery. Social dialogue is shown to fall within the subject matter of constitutional regulation, and the relations arising within it to be constitutional-legal in nature. It encompasses a broad range of constitutional values and human rights in the spheres of labour, employment, social security,

economic development, humanitarian policy and the environment. The conceptual apparatus is refined, including a definition of the category "constitutional foundations of social dialogue" and a formulation of its features. The constitutional nature of social dialogue is redefined as a fundamental principle of participatory democracy and an instrument for realising the social function of the state. Its multidimensional character as a legal category and socio-legal phenomenon is demonstrated, along with its features as a constitutionally secured means of preventing and resolving social conflicts. It is argued that these foundations originate in the ideas of conflict and solidarity, whose dialectic reflects both the struggle and the unity of collective and individual interests, while their driving idea is social solidarity as an expression of the general will in the interaction between state, labour and capital, legally embodied in the socialisation and humanisation of labour and in the social responsibility of property. The underlying ideas of social dialogue are classified by sphere of origin, distinguishing those that have acquired constitutional status: popular sovereignty, the common good, natural human rights, and the principles of democracy and of the rule-of-law and social state. The place of social dialogue in the constitutional order of the EU and its Member States is determined: the social dimension of state policy; the structure of the EU acquis; good governance; the system of sources of law; the deepening of European unity and solidarity; and the machinery of green, digital and inclusive social policy. Its role in EU law-making is highlighted: the European social partners act as co-legislators on labour and social matters and their autonomous agreements constitute sources of EU and national law. The principal stages of constitutionalisation are the formation of a system of sources of law based on a new legal terminology and gradual institutionalisation at all levels. The decisive internal factors are shown to be the state of democracy and the economic model, the development of civil society institutions, trade union independence, the level of public trust and the influence of "extra-constitutional centres of power"; the external ones, membership in international organisations and the martial law regime (for Ukraine); the global ones, Fourth Industrial Revolution technologies within the Sustainable Development Goals. A trend towards the "desocialisation" of relations between labour and capital amid the crisis of the social state is identified. It is emphasised that, although Ukraine has established constitutional foundations of social dialogue in the spirit of European constitutionalism, their implementation has proved contradictory, inconsistent and ineffective: social dialogue has not become a legal tradition, a component of good governance, a source of law-making or a means of securing social solidarity. This is attributed to a complex of factors, including the corrupt oligarchic system, labour market deregulation and deindustrialisation, legislative deficiencies, state violations of the guarantees of social dialogue, the absence of traditions of trust between labour and capital, the weakness of the trade union movement, the constitutional reforms of 2004 and 2015, and the state of war. Drawing on an analysis of models and formats ("bipartism", "bipartism plus", "tripartism", "tripartism plus"), it is argued that the new architecture of social dialogue in Ukraine should centre on tripartism at the national, sectoral and territorial levels, mutual trust and shared responsibility of representative social partners, institutional capacity, the rule of law and the openness of public authority. A comprehensive reform of Ukrainian legislation on social dialogue, based on a concept developed with the social partners, is substantiated as expedient. It is proposed to initiate scholarly and public debate on proclaiming the common good and social solidarity as societal values in the Constitution of Ukraine and on enshrining the social responsibility of property and the state's duty to guarantee it.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- Падалка А. В. Концептуалізація засад соціального діалогу у конституціоналізмі: історико-теоретичні аспекти. Державне будівництво та місцеве самоврядування : зб. наук. пр. / редкол.: С. Г. Серьогіна (голова) та ін. – Харків : Право, 2024. – Вип. 47. – 460 с. – С. 287-301
- Падалка А. В. Чинники конституційно-правових засад соціального діалогу у сучасній державі (на прикладі ЄС): до постановки питання. Державне будівництво та місцеве самоврядування : зб. наук. пр. / редкол.: С. Г. Серьогіна (голова) та ін. – Харків : Право, 2024. – Вип. 48. – 422 с. С. 343-359
- Падалка А. В. Джерела конституційного права ЄС щодо соціального діалогу в системі *acquis communautaire*. / Державне будівництво та місцеве самоврядування : зб. наук. пр. / редкол.: С. Г. Серьогіна (голова) та ін. – Харків : Право, 2025. – Вип. 49. – 588 с. – С. 335-352
- Жук Н. А., Падалка А. В. Місце соціального діалогу в конституційному правопорядку ЄС та країн-членів. / Державне будівництво та місцеве самоврядування : зб. наук. пр. / редкол.: С. Г. Серьогіна (голова) та ін. – Харків : Право, 2025. – Вип. 49. – 588 с. – С. 488-506
- Падалка А. В. Соціальний діалог в Україні в контексті позитивного досвіду ЄС: до постановки проблеми. Конституційне право ЄС в аспекті євроінтеграції України: тези доповідей Міжнародної науковопрактичної конференції (м. Харків, 21 квітня 2023 р.). Харків: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2023. 372 с. С. 118-121
- Падалка А. В. Соціальний діалог як складова програми формування безпеки регіону. Державна влада та місцеве самоврядування на шляху євроінтеграції та післявоєнного відновлення України: зб. наук. статей за матеріалами наук. практ. конф. з наг. Дня Конституції України та 30-ї річниці з дня засн. НАПрН України (м. Харків, 30 червня 2023 р.) / редкол. : С. Г. Серьогіна, Д. В. Лученко та ін. Харків, 2023. 159 с. С. 141-143
- Padalka A. V. Multilevel System of Social Dialogue in EU Countries. Theoretical foundations of law, public management and practice of their application: collection of scientific articles based on the materials of the International Scientific Conference (December 25–26, 2024. Riga, the Republic of Latvia).. Riga, Latvia: Baltija Publishing, 2024. 268 pages. P. 29 – 33
- Падалка А. В. Проблеми реалізації соціального діалогу в умовах воєнного стану в Україні. «Юридична наука: проблеми та шляхи їх вирішення»: збірка наукових статей за матеріалами I Міжнародної науковопрактичної конференції (м. Київ, Європейський університет, 6 березня 2025 р.) / редкол.: О.І. Тимошенко (голова) та ін. Київ: Право, 2025. Вип 43. 338 с. С. 153-157
- Падалка А. В. «Надбання спільноти» як конституційно-правова основа євроінтеграції України у питаннях соціального діалогу. Європейська інтеграція: історія, сучасний стан і перспективи розвитку: збірник наукових статей за матеріалами I науково-практичної конференції, присвяченої Дню Європи в Україні (м. Харків, 14 травня 2025 р.) / редкол.: С. Г. Серьогіна, І. В. Яковюк та ін. Харків, 2025. 82 с. С. 20-23
- Падалка А. В. Соціальний діалог як правовий інструмент реалізації прав людини в Україні: виклики воєнного стану та засоби їх подолання. Забезпечення прав людини органами публічної влади в Україні: сучасні виклики та перспективи»: зб. наук. доп. за матеріалами наук. практ. конф., м.пХарків (16 трав. 2025 р.) / редкол. : С. Г. Серьогіна, І. І. Бодрова, Л. Р. Наливайко та ін. Харків, 2025. 75 с. С.15-19
- Падалка А.В. Соціально-солідарна демократія як новий вимір конституційного розвитку ЄС. Європейська демократія: правовий вимір: тези доповідей Міжнародної науково-практичної конференції (м. Харків, 24 квітня 2026 р.). Харків: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2026. 462 с. С. 96–98

Наукова (науково-технічна) продукція: методи, теорії, гіпотези; проекти нормативних документів

Соціально-економічна спрямованість: покращення стану правового регулювання суспільних відносин

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Планується до впровадження

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Жук Наталія Анатоліївна
2. Nataliia A. Zhuk

Кваліфікація: к. ю. н., доц., 12.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-7347-3082

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Науково-дослідний інститут державного будівництва та місцевого самоврядування Національної академії правових наук України

Код за ЄДРПОУ: 25858474

Місцезнаходження: вул. Чернишевська, Харків, Харківський р-н., 61002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство юстиції України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Процюк Ігор Валерійович
2. Ihor V. Protsiuk

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-0546-6187

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

Код за ЄДРПОУ: 02071139

Місцезнаходження: вул. Григорія Сковороди, Харків, Харківський р-н., 61024, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Гуцуляк Олена Ігорівна

2. Olena I. Hutsuliak

Кваліфікація: к. ю. н., 12.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-7639-9551

Додаткова інформація: <https://scholar.google.com/citations?user=O-fSRk8AAAAJ&hl=uk&authuser=3>

Повне найменування юридичної особи: Донецький національний університет імені Василя Стуса

Код за ЄДРПОУ: 02070803

Місцезнаходження: вул. 600-річчя, Вінниця, Вінницький р-н., 21021, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Гришко Лілія Миколаївна

2. Lilia M. Hryshko

Кваліфікація: к. ю. н., с.д., 12.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-0347-1118

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Науково-дослідний інститут державного будівництва та місцевого самоврядування Національної академії правових наук України

Код за ЄДРПОУ: 25858474

Місцезнаходження: вул. Чернишевська, Харків, Харківський р-н., 61002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство юстиції України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Головащенко Ольга Сергіївна

2. Olha S. Holovashchenko

Кваліфікація: к. ю. н., старший науковий співробітник, 12.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-9057-1936

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Науково-дослідний інститут державного будівництва та місцевого самоврядування Національної академії правових наук України

Код за ЄДРПОУ: 25858474

Місцезнаходження: вул. Чернишевська, Харків, Харківський р-н., 61002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство юстиції України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Зозуля Олександр Ігорович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Зозуля Олександр Ігорович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Петришин Олег Олександрович

Реєстратор

Юрченко Тетяна Анатоліївна

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна